

Tehisintellekti (AI)¹ kasutamise juhend Mäetaguse Põhikoolis

1. Üldpõhimõtted

1.1. Käesolev tehisintellekti (edaspidi AI) kasutamise juhend (edaspidi juhend) sätestab AI-tööriistade kasutamise põhimõtted Mäetaguse Põhikoolis (edaspidi kool).

1.2. Juhendi eesmärk on toetada õppimist ja õpetamist, tagades samal ajal eetilise, turvalise ja vastutustundlik AI kasutamine.

1.3. Juhend kehtib kõikidele kooli töötajatele, õpilastele ja vajadusel lapsevanematele.

2. Mõisted

2.1. Tehisintellekt (AI) – arvutisüsteemid, mis suudavad täita ülesandeid, mis tavaliselt nõuavad inimintellekti (nt tekstiloome, analüüs, tõlkimine).

2.2. AI-tööriistad – rakendused ja programmid, mis kasutavad tehisintellekti (nt tekstigeneraatorid, pildigeneraatorid, õpiabilised).

3. AI kasutamise eesmärgid koolis

3.1. Toetada õppimist ja õpetamist.

3.2. Arendada õpilaste digipädevust ja kriitilist mõtlemist.

3.3. Suurendada õpetamise efektiivsust (nt materjalide loomine, ideede genereerimine).

4. Lubatud kasutus

4.1. AI kasutamine on lubatud:

- ideede genereerimiseks ja õppematerjalide koostamise abivahendina;
- keeruliste teemade selgitamiseks;
- keeleõppes ja tekstide parandamisel;
- õpetajate töö lihtsustamiseks (nt tunnikavade koostamine).

4.2. AI tööriistu (nt. ChatGPT, Gemini jne.) tohib kasutada järgmistel eesmärkidel:

Kasutusviis	Selgitus ja eesmärk
Ideede genereerimine	Abivahendina teemaga alustamiseks, paludes AI-l pakkuda algseid mõtteid, näiteid või teema piiritlemise ideid.
Keeleline korrektuur	Juba kirjutatud teksti grammatiliste ja õigekirjavigade parandamiseks. (Teksti sisu peab olema õpilase enda loodud).
Keeleõppe toetamine	Tõlkimine, sõnavara harjutamine.
Mõistete selgitamine	Paludes AI-l seletada keerulisi mõisteid lihtsamate sõnadega või tuua näiteid aine paremaks omandamiseks.

¹ AI- tehisintellekt ehk tehisaru

Kokkuvõtete loomine	Pikema teksti sisust kiire ülevaate saamiseks (ei asenda tervikteksti lugemist).
Harjutamine	Paludes AI-l luua õpiteema kohta lisaküsimusi või lühikesi harjutusi teadmiste kinnistamiseks.

4.3. Õpilased võivad kasutada AI-d õppetöös, kui:

- õpetaja on selle lubanud;
- AI kasutamine on läbipaistev ja vajadusel viidatud;
- töö lõpptulemus peegeldab õpilase enda arusaamist.

5. Keelatud kasutus ja piirangud

5.1. AI kasutamine on keelatud:

- hindeliste tööde (kontrolltööd, eksamid) sooritamisel ilma loata;
- teiste töö esitamisel enda omana;
- valeinfo teadlikul levitamisel;
- ebaeetiliste või seadusevastaste tegevuste toetamiseks;
- teiste kiusamiseks või solvamiseks.

5.2. Õpetaja võib piirata AI kasutamist konkreetses ülesannetes.

6. Andmekaitse ja turvalisus

6.1. AI-tööriistadesse ei tohi sisestada isikuandmeid (nt enda, kaasõpilaste või õpetajate nimesid, isikukoodid, terviseandmed, aadresse, paroole, fotosid jne).

6.2. Kasutada ainult usaldusväärseid ja turvalisi AI-keskkondi.

7. Õpilase vastutus AI kasutamisel

7.1. Õpilane kasutab tehisintellekti ausalt ja vastutustundlikult.

7.2. Õpilane vastutab esitatud töö sisu ja õigsuse eest ega levita valeinfot.

7.3. Õpilane märgib vajadusel, kui ja kuidas ta on AI-tööriistu kasutanud (nt ideede leidmine, teksti parandamine).

7.4. Õpilane ei kasuta AI-d hindeliste tööde (nt kontrolltööd, testid, eksamid) sooritamisel ilma õpetaja loata.

7.5. Õpilane ei sisesta AI-tööriistadesse isikuandmeid (enda ega teiste omi).

7.6. Õpilane järgib kooli kodukorda ja õpetaja juhiseid AI kasutamisel.

8. Õpetaja vastutus AI kasutamisel

8.1. Õpetaja kasutab tehisintellekti teadlikult, eesmärgipäraselt ja pedagoogiliselt põhjendatult.

8.2. Õpetaja selgitab õpilastele AI kasutamise võimalusi, piiranguid ja riske.

8.3. Õpetaja määrab selgelt, millal ja millisel viisil on AI kasutamine õppetöös lubatud või keelatud.

8.4. Õpetaja tagab, et hindamine on õiglane ning arvestab AI kasutamise lubatavust konkreetse ülesande puhul.

8.5. Õpetaja kontrollib vajadusel AI abil loodud tööde sisu ning juhendab õpilasi nende kriitilisel hindamisel.

8.6. Õpetaja ei sisesta AI-tööriistadesse õpilaste ega kolleegide isikuandmeid ega muud tundlikku infot.

8.7. Õpetaja kasutab ainult usaldusväärseid ja turvalisi AI-keskkondi.

9. Viitamine

9.1. Kui õpilane kasutab oma töös AI loodud sisu (tekstiroboti koostatud tekstilõik, pildigeneraatori loodud pilt), tuleb õpilasel sellele viidata.

9.2. Kirjelduse järgi peab olema üheselt mõistetav, millises ulatuses ja millisel moel on seda töös rakendatud.

Viide peab olema selge ja arusaadav ning sisaldama:

- kasutatud AI-tööriista nime;
- kasutamise eesmärki;
- vajadusel kasutamise ulatust.

9.3. Näited viitamisest:

- „Töö koostamisel kasutasin AI-tööriista ideede genereerimiseks.“ <https://chat.openai.com/chat> (14. märts 2025)
- „Teksti keeleliseks parandamiseks kasutati AI abi.“ <https://chat.openai.com/chat> (14. märts 2025)
- „Esitluse struktuuri loomisel kasutati tehisintellekti.“ <https://www.canva.com> (14.märts 2025)
- „Käesoleva töö koostamisel kasutati AI-tööriista (nt ChatGPT) selgituste saamiseks.“ <https://chat.openai.com/chat> (14. märts 2025)